

2007-09-05

LS 0703-0369

Landstingsstyrelsen

Yttrande över Ansvarskommitténs slutbetänkande hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft (SOU 2007:10)

Föredragande landstingsråd: Chris Heister

ÄRENDET

Finansdepartementet har berett landstinget möjlighet att yttra sig över Ansvarskommitténs slutbetänkande hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att som yttrande till Finansdepartementet i huvudsak åberopa landstingsdirektörens tjänsteutlåtande, samt

att därutöver anföra följande.

Stockholms läns landsting ser positivt på ett samarbete i regioner där utgångspunkten är att bidra till att minska administrativa hinder för att öka människors fria rörlighet, ökad ekonomisk tillväxt och möjliggörandet av fler jobb. För Stockholm/Mälardalen finns stora fördelar med en ökad regional samverkan inom exempelvis sjukvård och infrastruktur. Stockholms läns landsting tror samtidigt inte på tanken att nationellt fastställa gränserna för hur Sveriges regioner ska gestalta sig. En regionframväxt som sker underifrån bejakas. Staten har en viktig roll i denna process.

Ansvarskommitténs arbete har varit viktigt och nödvändigt. Diskussionen om hur Sverige ska organiseras har intensifierats i samband med den statliga ansvarskommitténs arbete. Idén om enhetsstaten har hittills varit bärande för Sveriges politiska in-

Bilagor

1	Sammanfattning	
2	Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande	2007-07-13
3	S-ledamöternas reservation i hälso- och sjukvårdsnämnden	2007-06-18
4	Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande	2007-05-11
5	Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande	2007-05-29

2007-09-05

LS 0703-0369

delning. Det har inneburit att nationellt fastställda enhetslösningar har varit utgångspunkten för det politiska arbetet på regional eller lokal nivå. Denna utveckling har därtill förstärkts under de senaste decennierna. Det finns många skäl att ifrågasätta om denna styresprincip är anpassad för dagens samhälle. Sverige utvecklas olika i olika delar av landet och nationella enhetslösningar blir allt mindre funktionella i landets alla delar.

Problembilden skiftar och med detta skiftar behoven av olika lösningar i olika delar av landet. Många för medborgarna viktiga verksamheter brister samtidigt i sin samordning, vilket skapar ineffektivitet och otydlighet såväl lokalt som regionalt. Kommuner, landsting/regioner och staten har ett gemensamt ansvar för att motverka detta. Denna samverkan skulle underlättas om statliga myndigheter och verksamheter på regional nivå anpassar sin struktur utifrån regionframväxten.

Sjukvården blir alltmer specialiserad och mycket pekar på att dagens landsting inte är de mest optimala organisationerna för att hantera finansiering och samordning. Specialiseringen har gått så långt att många landsting är för små för att samla tillräcklig kompetens. Demografins utveckling ställer också större krav på våra välfärdssystem i framtiden.

Frågor som rör kollektivtrafik och infrastruktur blir allt mer regionala i takt med att resvanor ändras och nya behov uppstår. Samtidigt breddas arbetsmarknaden i takt med människors förändrade pendlingsmönster. Detta utgör viktiga pusselbitar för hur det regionala samarbetet bör se ut.

Det kan konstateras att det nationella perspektivet förlorar i kraft och utvecklingen går istället mot samarbeten över de nationella gränserna, något som inte minst gäller inom den högspecialiserade sjukvården. Detta utgör grund för en förstärkning av regionernas möjligheter. De flesta länder inom EU har en stark regional indelning och regionerna blir alltmer avgörande för den internationella konkurrenskraften. Detta är en aspekt som inte belysts tillräckligt i ansvarskommitténs utredning.

Starka regioner är en förutsättning för att fler befogenheter ska kunna flyttas över från staten till den regionala nivån, vilket Stockholms läns landsting anser vara positivt. Förslaget om att ge staten ansvar för all tillsyn är därför ett steg i fel riktning.

En av Sveriges styrkor är att Sverige är mångskiftande. Det finns inte ett enhetligt Sverige och inte heller ett Sverige som är lika i upplevelsen hos alla människor. Möjligheter och förutsättningar är olika i olika delar av landet. Lokalt bejakas detta mångskiftande Sverige genom kommunalt självstyre och det är rimligt att motsvarande princip gäller även för de regionala nivåerna. Formerna för samverkan och regional utveckling måste därför få utvecklas olika i olika delar av landet. Samtidigt är det viktigt att alla medborgare, oavsett var de bor, garanteras grundläggande kvalitet när det gäller kunskap, välfärd och trygghet. Även här vilar ansvaret gemensamt på staten, kommuner och regioner. Vad gäller frågan om särskilt statligt stöd till kommunsammanslagningar vill Stockholms läns landsting inte uttala sig eftersom det rör sig om en kommunal angelägenhet.

Stockholmsregionen är Sveriges viktigaste tillväxtregion, och måste få utrymme att växa utan hinder. Att begränsa regionens storlek till 2 miljoner invånare är kontraproduktivt och riskerar att sätta hämsko på utvecklingen. Stockholms läns landsting konstaterar att arbetsmarknadsregionen redan är större än så. Stockholmsregionen kommer också att gynnas av att övriga regioner blir större och har större egen ekonomisk bärkraft.

Chris Heister

Per-Inge Buskas

2007-09-05

LS 0703-0369

ÄRENDET OCH DESS BEREDNING

Finansdepartementet har berett landstinget möjlighet att senast den 21 september 2007 yttra sig över Ansvarskommitténs slutbetänkande Hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft.

En sammanfattning över betänkandet bifogas (bilaga).

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionplane- och trafiknämnden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 13 juli 2007 (bilaga) föreslagit landstingsstyrelsen besluta *att* avge yttrande över Ansvarskommitténs slutbetänkande hållbar samhällsorganisation med utvecklingskraft enligt direktörens förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har den 18 juni 2007 beslutat *att* överlämna förslaget till landstingsstyrelsen utan eget ställningstagande.

V-ledamoten anmälde att hon *inte deltog* i beslutet.

S-ledamöterna reserverade sig till förmån för sitt förslag (bilaga).

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltnings tjänsteutlåtande den 11 maj 2007 bifogas (bilaga).

Regionplane- och trafiknämnden har den 13 juni 2007 beslutat *att* överlämna ärendet till landstingsstyrelsen utan eget ställningstagande.

Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande den 29 maj 2007 bifogas (bilaga).

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 5 september 2007.